

10/4.20

Domáci glasovi

Štev. 133

Lienz, sreda 10. julija 1946.

• Leto 2.

TRPLJENJE CERKVE NA KITAJSKEM

Pred kratkim je vatikanski radio poročal o sovražnem razpoloženju sovjetskih oblasti in kitajskih komunistov nasproti Cerkvi na Daljnem vzhodu. Msgr. Hans Schönhofer, ki prebiva v Rimu in deluje v kongregaciji de Propaganda Fide je v svojem radijskem poročilu na dan 2. aprila dejal:

"Prihajajo poročila iz Pekinga o velikem vznemirjenju vsled komunistične delavnosti, ki je očividno sovražna cerkvi. Ravno tako iz Koreje, posebno iz njenega severnega dela, kjer delujejo švicarski in nemški misijonarji, smo sprejeli izredno vznemirjajoča poročila od vojakov, ki se vračajo. Poročila zatrjujejo, da je takoj, ko so prenehale sovražnosti, zavladala prava mizerija. Tekom vojne ni padla na Ham - Leung niti ena bomba. Nekoliko izstrelkov je padlo na No-san, vendar misijon ni bil poškodovan. S hrano in ostalim materijalom je bilo bolj tesno, tudi misijonsko delo je bilo bolj otežkočeno. En redovnik je umrl na tifusu, dočim so ostali okrevali od tifusa in morajo biti zato hvaležni svojim vernikom.

Na dan 15. avgusta je radio objavil japonsko kapitulacijo. Brez kakršnikoli ovir so prišli ruski oficirji in vojaki, preiskali vse in odnesli denar, katerega so verniki radi varnosti skupno z misijonskimi deli v hrambo v bolnico. Pritožbe seveda niso izostale. Ostali vojaki pa so s silo vdrli v cerkev skozi okna in pokradli preproge, obleke, oltarna oblačila itd. Tudi v tabernakelj je bilo vlomljeno. Na srečo so misijonarji sv. zakrament spravili na varno. Češarji in vojaki niso odnesli, vse to so razbili in uničili.

Misijonarji so bili Benediktinci otiljanske kongregacije. Nato je msgr. Schönhofer govoril o drugih krajih na Koreji, kjer je bilo "vse odpeljano na ruskih tovornih avtomobilih". Preiskani so bil ves samostan skupno s sobo starega opata - škofa. "Osvobodilci" so odnesli hrano, denar, obleko, blago. Poročal je tudi o kraju, katerega so Japonci predno so mesto zapustili, popolnoma zžgali pri čemer je zgorela tudi cerkev, vikarijat in šola. Truplo p. Dittmarja so našli pri vernikih, ni še ugotovljeno, ali je bil ustreljen od Japoncev ali Rusov. "Mnogi Korejci, posebno mladina, so se pridružili komunističnemu gibanju", tako poročevalec zaključuje.

Naslednji večer je bilo v angleški oddaji vatikanskega radia poročilo o dogodkih v apostolskem vikarijatu v Pekingju, kjer "konec japonske okupacije ni pomenil konca nesreč in trpljenja katoliških misijonov in kitajskih izpreobrnjenecv v krščanstvo". Komunisti v vikarijatu rasel od l. 1943 dalje. "V začetku so se komunisti ponašali zelo dostojno do kmetov, čim pa so se udomaćili, se je obnašanje popolnoma izpremenilo". Poročilo agencije "Fides" z dne 1. marca poroča:

"Komunisti so začeli razširjati svoje zanke in sprejemati mladino v svoje organizacije. Pri tem so seveda izvajali pritisk na vsem, za kar so bili prepričani, da jim nasprotuje. Na področju apostolskega vikarijata v Pekingju, je bilo tisoče kmetov živih pokopanih, med temi mnogo katoličanov. Na tem področju se je začelo pra-

vo versko preganjanje. Redovnike so preganjali, cerkve so zaprli in dali na razpolago za brezverske namene. Dvajset domačinov - redovnikov je bilo pregnanih s svojih misijonov in oropanih vsega, celo obleke, katero so na sebi nosili. Mnogi kristjani so bili radi svoje vere javno usmrčeni.

Karkoli je rečeno o Pekingu, to se je zgodilo tudi v sosednih vikarijatih. Lepi trapistovski samostan v Yang Chia Ching je bil zepplenjen; 3 menihov skupno z opatom in dvema nadaljnima francoske narodnosti je zaprtih od zadnjega oktobra. Ta režim terorja s svojo silno propagando pomeni konec vseh dosedanjih uspehov. Predvidevajo se ogromne izgube. Starejši kristjani se dobro upirajo - preganjanje pa ni omejeno samo na te - in mnogo jih je bilo zaprtih.

Nemogoče je odpreti šole v podeželskih okrajih. Vsi otroci morajo zahajati v komunistične šole in to pomeni, da so ti izgubljeni za misijone.

Mesto Peking tozadevno še ni prizadeto. Vse naše ustanove in šole delujejo naprej."

Dva dni kasneje na dan 5. aprila je vatičanski radio poročal:

"V svetišče (katedralo) Sienhsien, pokrajina Hopei, severna Kitajska, kjer je sedež vikarijata in kjer deluje kitajski jezuit škof msgr. Franc Ksaver Chao so vdrlé čete 8. kitajske armade, ki je komunistična in ga izropala. Poročilo o tem je pravkar prišlo do agencije Fides. Poročilo je prinesel v Peking neki kitajski redovnik, kateremu je uspelo pobegniti. Ni nobenih točnejših poročil kaj je z ostalimi evropskimi in ameriškimi redovniki, izgleda pa, da so mnogi v ječi.

Vikarijat v Sienhsianu ima 5 milijonov prebivalcev in po statistiki iz l. 1939 je 86.100 katoličanov."

Enako je na Koreji, ki je pod zavezniško okupacijo in odkoder izza železne zavese prihajajo vznemirljiva poročila o sovjetskem ponasanju nasproti misijonom. Rusi namreč imajo okupirano severno polovico Koreje in južno Amerikanci, je tedaj deljena, kar pa smatra general Mac Arthur za skrajno brezmiselno. Pred nekaj meseci jenapisal poročilo, kjer pravi, da vse življenje na Koreji trpi vsled take delitve in poudarja, da med tem ko ruski konzularni uradnik lahko sedi v glavnem mestu po ameriških četah zasedenega ozemlja, nasprotno ameriškemu ni dovoljeno, da bi bil v ruskem področju. "Ne samo ameriškim časnikarjem, celo duhovnikom ne puste Rusi, da bi prekorali mejo severne Koreje, tako je zapisal tokijski dopisnik NCNC na dan 1. februarja. Del apostolske prefektüre v Shunse-
na leži v sovjetskem področju in nadaljuje: "nobenemu misijonarju sv. Kolumba, ki deluje v tem okraju, ni dovoljeno, da bi obiskal severne župnije te prefektüre", čeprav je po izjavi msgr. Tomaža Quinlana njihovo delo tankaj nujno potrebno.

Na drugi strani, pa je general Dereoyanko, sovjetski član zavezniškega sveta za Japonsko, poslal Fr. Brunso Ritterju S. J. pismo zagotovilo o tem, da katoliški misijoni na južnem delu Sahalina, ki ga imajo okupirane ruske čete, dobro delujejo. Tu sta odprti dve katoliški šoli in ena kapela, kjer deluje en japonski in en poljski redovnik. "Glede na osebne ugotovitve, ki so jih dali misijonarji, dajejo krajevne sovjetske oblasti katoliškim misijonarjem polno podporo." To pa ne drži, kajti misijoni potrebujejo denar in blago, katerega pa ne morejo dobiti, ker ne smejo vzdrževati zveze s cerkvenimi oblastmi v Sapporo, severna Japonska." ("The Tablet" od 1.VI.1946.)

PISMO IZ AMERIKE

Praznik S.Trojice 1946.

Predragi brat!

Tvoje pismo od 1. junija je hodilo ravno 14 dni. - Razume se, da sem vsako vrstico z velikim zanimanjem prebral. Veseli me, da ste pri vsej mizeriji, ki ste vanjo zakopani, vendar še zmerom malo "hečni". Prav tako. Poleg zaupanja v Boga človeka drži poklonci še najbolj dobra volja.

Tak praviš, da v selitev v Ameriko nimate veliko vere, tudi pri tej točki rečem: Prav tako! Saj sem že v prvem tozadevnem pismu poudaril, da je stvar v vseh drugih rokah kot v mojih. Ameriška vlada v Washingtonu je železna stena in njeni paragrafi so od muh. Vemo pa, da božji klonci tudi tako steno lahko prebro, če do tega pride. Tista nesrečna "kvota" je seveda glavna ovira. Ako ne bo do tega prišlo, da sorodniki ameriških državljanov dobé kake izjeme, utegnete čakati na Ameriko pet ali še več pritik. Vendar sodim, da bo le prav prišlo, če imate polagoma neke papirje na svoje in kakega Amerikanca ime...

Ti praviš, da boste počakali jesenske katastrofe in potem začeli misliti na vrnitev... Po mojih sodbah ne bo ne "katastrofe" ne pripravljanja na povratek... Seveda je to samo misel, ne vem pa ničesar. Prav te dni se utegne marsikaj pokazati v Parizu. Morda boš ob prejemu tega pisma že kaj več vedel, vsekakor pa jaz. Ni pa, da bi čakal nekaj dni in šele potem to pismo tipkal.

Sodil bi, da boste namesto priprav za "stari kraj" doživeli nekaj drugega. Namreč: obviseli boste v zraku... Miha in Hugo mi pišeta, da je skoraj vsa Južna Amerika pripravljena, da vas sprejme. Toda prevoza nobena država ne obljubi plačati. Tukaj se bomo zdaj menda vsi krščanski ali vsaj človeški ljudje gnali za to, da pridobimo ameriško vlado za plačanje stroškov prevoza. Skoraj gotovo bomo uspeli, vsaj deloma. Morda se pridruži še kak drug človeški government... Lepega ali grdega dne boste torej povabljeni, da greste na barko in nekam v svet.

Da posebno radi ne boste lezli v kako Brazilijo ali Bolivijo, to si lahko mislim. Navsezadnje pa: Ko bomo v nebesih, bomo dejali: ali ni vse ena figa, iz katere dežele smo prišli???

Kar sem ti pisal o brigi ameriških kardinalov v tej ali oni smeri, ni videti še kakega posebnega uspeha. Mi krščanski plebejci smo se obrnili na razne strani, da bi se kdo pobrigal za več kalorij tam pri vas. Pa tudi take vloge se rešujejo po načelu: ima vremena. Bog daj Tirolcem tudi letos dosti krompirja, v tem je menda še največ garancije za vaše življenje.

Prav te dni sem pa zvedel za način pošiljanja, ki kaže biti zanesljiv, nagel in dober. Organizacija CARE (skrb) v New Yorku ponuja paket po 49 funtov (brutto) ki vsebuje baje 40.000 kalorij in stane 15 dolarjev. To bi bilo nekaj po vrhu vaše Drave in krompirja. Takoj sem naročil na Tvoje ime dva paketa, v javnost smo pa že dali poziv na soročnike avstrijskih beguncev, naj vsak svojemu na ta način pošiljajo. Morda se bodo odzvali in bo prihajalo nekoliko olajšanja. Kakor hitro sprejmeš in pregledaš, kakšno blago je notri, hitro sporoči in oceni vrednost, ki jo bo stvar imela na ondote razmere. Baje je notri košta, kakor so jo imeli ameriški soldatje na frontah. Tista je morala imeti precej dobre vitamine, čeprav ne onih čsš., kar pomeni češpljevo kašo, žgance in štruklje... Iz blagajne Lige pa mislimo te dni poslati za poskušnjo 20 paketov za skupnost.

Zelo sem zlasti radoveden, kako dolgo bo stvar hodila. V Jugoslavijo in druge dele Sovjetije, se pa ne more pošiljati pravijo. Vsaj za enkrat ne.

Ljudje, ki dobivajo mnogo pisem od doma tu v Ameriko, pravijo, da prihajajo pisma necenzurirana. Od drugod pa se sliši, da moraja na Slovenskem oddajati na pošto odprta pisma in jih pred oddajo posebni uradniki prečitajo. Ne vem, koliko je na tem. Nekatera pisma sem bral in se v njih bere tako, kot Ti in jaz veva, da je doma. Kako taka pisma pridejo skozi po redni pošti, ne moremo zgruntati. Tudi nekateri ameriški listi, veliki dnevnik, opisujejo zdaj Titovino v vseh takih barvah in podrobnostih, kakor je res. Amerikanski uradniki se vračajo od tam, potem pa opisujejo OZMO in vse mogoče grdobije. Vendar bodo naši ljubi tukajšnji Kranjci zadnji, ki bodo (če bodo kdaj) take reči verjeli. Kako je kak župnik učil svojega kaplana, da naj lastnoročno ubija noseče ženske in dojenčke, to jim pa gre kar brž v glavo.

NOV GROB. V taborišču v Spittalu je 5. t.m. previdena s tolažili sv. vere vdano v Gospodu preminula vdova g. Ivana Ilija, roj. Gašperlin, doma iz Sp. Brnika na Gorenjskem, v 72 letu svoje starosti. V nedeljo 7. t.m. so jo v Spittalu položili k večnemu počitku. - Naj počiva v miru.

PAZITE, KAJ PIŠETE DOMOV! Po poročilih iz Trsta, je organizirana v Ljubljani posebna centrala za cenzuro nad pošto iz begunskih taborišč in v ta taborišča. Paziti je treba, kaj pišete - zaradi vaših domačih!

POIZVEDBE. Leopold Sparhakel, poštni uradnik iz Ljubljane, sedaj v Italiji, išče svoja sinova Bojana in Zvonka. Prvi je bil v nemškem ujetništvu, njegovo zadnje bivališče Luckenwald pri Berlinu; drugi se je vračal iz Vetrinja z našimi fanti. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči uredništvu Domačih glasov.

VERSKI TEDNIK "Cerkvena oznanila" v Ljubljani zopet izhaja, a le na dveh straneh za tretjino manjšega formata, kot so naši listi. V Mariboru pa izhaja "Verski list" na 8 straneh, a mu je dovoljena naklada samo 10.000 izvodov.

POSEBNI SENAT LJUDSKEGA SODIŠČA LRS je obsodil Blažiča Josipa trgovca in posestnika na Mirni

zaradi prikrivanja racioniranega blaga in napačne prijave na 8 let odvzema svobode s prisilnim delom, na izgubo državljanских in političnih pravic za 4 leta po prestani kazni, njegovo ženo Marijo pa na 6 let izgube svobode s prisilnim delom in izgubo pravic za 6 let. Obema so tudi zaplenili vse premoženje. - Trgovca Kerta Mirka iz Prevalj, ki je prikril okoli 10.000 m manufakturnega blaga, so obsodili na 6 let odvzema prostosti s prisilnim delom, 3 leta izgube pravic ter na zaplenbo vsega premoženja.

"LJUDSKA PRAVICA" piše o napakah, ki jih delajo pri delovnem tekmovanju. Med drugim ugotavlja v dnevnem tisku samovoljne, olepšane in pretirane podatke o doseženih uspehih med tekmovanjem, kar seveda kompromitira in profemira vso kampanjo tekmovanja in slabo vpliva na udeležence tekmovanja.

TABORIŠČE V MODENI RAZPUSCENO. V zvezi s sklepom UNRRE da ne bo vzdrževala nekaterih begunskih taborišč, so razpustili manjše begunsko taborišče v Modeni. Slovenske begunce, ki so bili v tem taborišču, 77 po številu, so prepeljali v servigliansko taborišče. Hrvate iz modenskega taborišča je prevzelo hrvaško taborišče v Fermu.